

Wprowadzenie

Stowarzyszenie Henri Capitant des amis de la culture juridique française odgrywa istotną rolę nie tylko w zakresie promowania francuskiej myśli prawniczej na świecie, ale również w rozwijaniu wymiany naukowej na poziomie międzynarodowym. Organizowane przez Stowarzyszenie przy udziale krajowych instytucji naukowych konferencje, tak zwane Journées, służą analizie prawnoporównawczej krajowych instytucji prawnych i wzajemnie inspirują działalność badawczą ich uczestników pochodzących z Francji i innych państw.

Monografia na temat odpowiedzialności cywilnej, którą oddajemy do rąk czytelników, jest wynikiem pracy znakomitych autorów z Polski i Francji, specjalistów w dziedzinie prawa cywilnego, prawa gospodarczego i prawa pracy. Została ona opracowana po przedyskutowaniu zawartych w niej zagadnień na międzynarodowej konferencji w języku francuskim na temat *La responsabilité civile – les développements en France et en Pologne (Odpowiedzialność cywilna – zmiany we Francji i w Polsce)*, która została zorganizowana 6 maja 2014 r. na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego przez Zakład Europejskiego i Zbiorowego Prawa Pracy, przy współudziale Stowarzyszenia Henri Capitant des amis de la culture juridique française oraz dzięki wsparciu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego. Monografia zostaje wydana równolegle w dwóch wersjach językowych: francuskiej i polskiej.

Część pierwsza monografii odnosi się do zasad odpowiedzialności cywilnej i kierunków możliwej ich reformy. Projekty reformy rozwiązań prawnych dotyczących odpowiedzialności deliktowej przedstawia prof. Denis Mazeaud (Université Panthéon-Assas, Paris 2). Z kolei głębokiej analizy systemu odpowiedzialności cywilnej w Polsce w ujęciu prawnoporównawczym dokonuje prof. Biruta Lewaszkiwicz-Petrykowska (Uniwersytet Łódzki), kwestionując jednocześnie potrzebę reformy zasad tej odpowiedzialności w naszym kraju. Dwa ostatnie rozdziały części pierwszej przedstawiają rozwiązania prawne i orzecznictwo dotyczące

winy nieubezpieczonej we Francji (prof. Fabrice Leduc, Université F. Rabelais w Tours) i w Polsce (dr Małgorzata Serwach, Uniwersytet Łódzki).

Druga część opracowania koncentruje się na problematyce odpowiedzialności cywilnej w prawie spółek. Profesor Hugues Kenfack (Université de Toulouse 1 Capitole) omawia zasady odpowiedzialności cywilnej spółek prawa handlowego i prawa cywilnego za cudze czyny (osoby kierujące i zatrudnione w spółce), jak również za zwierzęta i rzeczy. Profesor Wojciech Popiołek (Uniwersytet Śląski w Katowicach) omawia zyskującą coraz większe znaczenie w związku z rozwojem grup spółek kapitałowych tematykę odpowiedzialności cywilnej spółki kontrolującej za szkodę wyrządzoną z winy spółki kontrolowanej. Profesor Mariola Lemonnier (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski) analizuje zasady odpowiedzialności spółki akcyjnej w stosunku do akcjonariuszy mniejszościowych. Ostatni rozdział tej części zawiera opracowanie dr Anny Klimaszewskiej (Uniwersytet Gdański) o charakterze historycznym, dotyczące wpływów, między innymi francuskiej kultury prawniczej, na polskie prawo spółek handlowych, a w szczególności na rozwiązania prawne dotyczące odpowiedzialności cywilnej wspólników.

Część trzecia jest poświęcona kwestiom związanym z odpowiedzialnością cywilną w prawie pracy w Polsce i we Francji. Część tę rozpoczyna opracowana przez dr. Vincenta Rouleta (Université F. Rabelais w Tours) prezentacja nowych tendencji w zakresie odpowiedzialności cywilnej we francuskim prawie pracy. Doktor Dagmara Skupień (Uniwersytet Łódzki) przedstawia zasady odpowiedzialności cywilnej pracodawcy za szkodę wyrządzoną przez pracownika osobie trzeciej, zwracając uwagę na sytuacje, w których pracownik jest odpowiedzialny za czyn własny, a także omawiając zasady odpowiedzialności pracodawcy-użytkownika za szkodę wyrządzoną przez pracownika tymczasowego w kontekście zatrudnienia za pośrednictwem agencji pracy tymczasowej. Rozdział opracowany przez dr. Dariusza Makowskiego (Uniwersytet Łódzki) dotyczy odpowiedzialności odszkodowawczej pracodawcy na podstawie kodeksu cywilnego za bezprawne rozwiązanie umowy o pracę, w szczególności w świetle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego. Przedmiotem ostatniego rozdziału monografii, autorstwa dr Małgorzaty Kurzynogi (Uniwersytet Łódzki), jest problematyka dopuszczalności uzupełniającej odpowiedzialności cywilnej pracodawcy z tytułu wypadku przy pracy.

Redaktorzy dziękują p. dr hab. prof. UWM Marioli Lemonnier za pomoc w opracowaniu monografii.

Publikując tę monografię mamy nadzieję, że przyczyni się ona do pogłębienia wiedzy na temat aktualnych problemów odpowiedzialności cywilnej w Polsce i we Francji.

Zbigniew Hajn, Dagmara Skupień